

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
5 maart 2024

Ons kenmerk
5277940

Bijlagen
5

nota

Starten voorhangprocedure oprichting centrale
bemiddelingsorganisatie interlandelijke adoptie

1. Aanleiding

In het kader van de aanscherpingen in het systeem van interlandelijke adoptie werkt u toe naar één centrale bemiddelingsorganisatie voor interlandelijke adoptie, die in de plaats komt van de vier huidige bemiddelende organisaties. Hiervoor is een stichting met de naam Interlandelijke Adoptiebemiddeling Nederland voorzien (IAN). Formele oprichting van IAN is mogelijk nadat dit principebesluit is genomen in de MR en dit tenminste 30 dagen kenbaar is gemaakt aan de Eerste en Tweede Kamer. Hiermee volgt u de formele procedure zoals beschreven in het Beleidskader voor betrokkenheid van de Rijksoverheid bij het oprichten van stichtingen. Met bijgevoegde stukken legt u het voorgenomen besluit tot oprichting van de stichting IAN voor aan de MR en maakt u dit vervolgens kenbaar aan de Eerste en Tweede Kamer (voorhangprocedure).

2. Geadviseerd besluit

- Instemmen met de inhoud van bijgevoegde brieven aan de Eerste en Tweede Kamer;
- Instemmen met verzending van de kamerbrieven en bijbehorende bijlagen voor instemming naar de Ministerraad.

3. Kernpunten

De oprichting van IAN betreft één van de maatregelen die u treft om het systeem van interlandelijke adoptie strikter te organiseren. Dit nadat de commissie Joustra heeft geconcludeerd dat ook het huidige systeem kwetsbaarheden bevat, waaronder de private elementen. Dit raakt de vier vergunninghouders die tot nu toe als private stichtingen de bemiddeling verzorgen. Andersson Elffers Felix heeft verschillende varianten verkend, waarop dit kan worden verbeterd in een aangescherpt systeem. Op basis hiervan heeft u reeds in 2022 geconcludeerd dat de bemiddeling het beste een private rechtsvorm kan blijven houden, maar wel met een sterke publieke inbedding, cq versterk overheidsgezag en toezicht.¹ U heeft de eisen gesteld aan de organisatie, waarna in 2022 een selectieprocedure is doorlopen voor het selecteren van een voorstel dat hier aan voldoet. Stichting IAN geeft uitvoering aan het voorstel van stichting Wereldkinderen dat is geselecteerd. Vanwege de betrokkenheid van de overheid is een vereiste voor oprichting dat de formele procedure zoals beschreven in het reeds genoemde Beleidskader wordt doorlopen. Reeds genomen stappen in deze procedure zijn het voorleggen van het voornemen tot oprichting aan de Toetsingscommissie

¹ Kamerstukken II, 2021/22, 31265, nr. 103.

Verzelfstandiging van het ministerie van Financiën en daarna aan de Algemene Rekenkamer. Het positieve advies vanuit Financiën en de reactie vanuit de Algemene Rekenkamer worden ook meegezonden aan de Kamer.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

4. Toelichting

4.1 Politieke context

Na publicatie van het rapport van commissie Joustra zijn adoptieprocedures door uw voorganger opgeschort en heeft er een fundamentele bezinning plaatsgevonden op de toekomst en het systeem van interlandelijke adoptie. Het kabinet heeft vervolgens in april 2022 geconcludeerd dat de belangen van kinderen het beste zijn gediend wanneer zij in het eigen land, cultuur, dicht bij de biologische familie, veilig kunnen worden opgevangen. Interlandelijke adoptie wordt door het kabinet niet meer als een duurzame oplossing gezien om de belangen van kinderen te beschermen. Voor een aantal landen is tegelijkertijd nog een weg te gaan om zelf in passende opvang te voorzien. Daarom is besloten, zolang minder ingrijpende alternatieven in landen van herkomst zijn uitgesloten en het ontwikkelperspectief van een kind daarmee is gediend, interlandelijke adoptie nog als mogelijkheid te behouden. Wel in een strikter gereguleerd systeem.

De komst van één centrale bemiddelingsorganisatie is één van de verbetermaatregelen in het systeem. Door de bemiddeling centraal te beleggen, extra eisen te stellen aan de organisatie en het overheidsgezag en het toezicht te versterken wordt een belangrijke verbetering gemaakt in het systeem. U heeft uitgebreid met de TK gesproken over het standpunt ten aanzien van de toekomst van interlandelijke adoptie, als ook over de voorgestelde maatregelen, waaronder de komst van één centrale bemiddelingsorganisatie voor interlandelijke adoptie. Ook de uitkomst van de selectieprocedure voor het voorstel van stichting Wereldkinderen dat de basis vormt voor IAN is besproken. U houdt de TK op de hoogte van de voortgang van de transformatie van het adoptiesysteem, waaronder ook over deze formele procedure tot oprichting.

4.2 Financiële overwegingen

De stichting IAN zal een opstartsubsidie ontvangen, aangezien de nieuwe stichting niet vanaf de start kostendekkend kan zijn uit bijdragen van AAO's. Deze opstartsubsidie is voorzien binnen het bestedingsplan van DJFC team Familie. Voor 2024 is een stelpost van 2 mln. opgenomen voor de totale transitie van het stelsel interlandelijke adoptie, waarin naast budget voor IAN ook budget is opgenomen voor bv de compensatie voor de afbouw van de vergunninghouders.

4.3 Krachtenveld

Stichting Wereldkinderen levert een inhoudelijke bijdrage aan de oprichting, vanwege het feit dat hun voorstel is geselecteerd. Daarnaast verloopt de oprichting van IAN parallel aan de afbouw van de huidige vergunninghouders, die de landencontacten en lopende dossiers op den duur zullen overdragen aan stichting IAN.

4.4 Implementatie

Na afronding van de formele procedure tot oprichting zal IAN volgtijdelijk formeel worden opgericht, ingericht, waarna de voorbereiding kan starten voor het gaan

Datum
5 maart 2024

Ons kenmerk
5277940

overnemen van bemiddelende activiteiten voor de geselecteerde landen van herkomst.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

6. Bijlagen

- Aanbiedingsformulier Ministerraad
- Tweede Kamerbrief
- Eerste Kamerbrief
- Advies Toetsingscommissie Verzelfstandigingen FIN
- Reactie Algemene Rekenkamer

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Datum
5 maart 2024

Ons kenmerk
5277940